

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

02 вересня 2022 року

Київ

№ 197

Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою визначення особливостей функціонування грошово-кредитного та валютного ринків в умовах воєнного стану Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18 “Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану” (зі змінами) такі зміни:

1) в абзаці четвертому підпункту 1² пункту 12 цифри “50” замінити цифрами “100”;

2) постанову після пункту 12¹¹ доповнити п’ятьма новими пунктами такого змісту:

“12¹². Банк не має права купувати іноземну валюту за дорученням клієнта-резидента (крім фізичної особи), який має кошти в іноземних валютах, розміщених на поточних та вкладних (депозитних) рахунках, на балансовому рахунку 2932 “Кошти в розрахунках суб’єктів господарювання” групи 293 “Кошти в розрахунках суб’єктів господарювання” розділу 29 “Кредиторська заборгованість і транзитні рахунки за операціями з клієнтами банку” класу 2 “Операції з клієнтами” Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 вересня 2017 року № 89 (зі змінами) (далі – балансовий рахунок 2932), як грошове забезпечення (покриття) клієнта за гарантіями/контргарантіями/резервними акредитивами в цьому та/або інших банках. Такий клієнт-резидент виконує зобов’язання в іноземній валюті за рахунок наявних у нього коштів в іноземній валюті.

12¹³. Банк здійснює контроль за дотриманням зазначеної в пункті 12¹² цієї постанови вимоги на дату купівлі іноземної валюти.

12¹⁴. Клієнт-резидент (крім фізичних осіб) з метою здійснення операції з купівлі іноземної валюти зобов'язаний надати банку інформацію про загальну суму коштів в іноземній валюті, що розміщені на його поточних і вкладних (депозитних) рахунках, на балансовому рахунку 2932 як грошове забезпечення (покриття) клієнта за гарантіями/контргарантіями/резервними акредитивами, у банках (або їх відсутність) та інформацію щодо наявності в клієнта підстав для застосування виключень, передбачених у підпунктах 12¹⁵, 12¹⁶ цієї постанови, на дату купівлі іноземної валюти [підтвердження має бути засвідчене підписом клієнта (для юридичних осіб – підписом керівника або уповноваженої ним особи) і відбитком його печатки (за наявності) або якщо це передбачено договором банківського рахунку, – в електронному вигляді засобами інформаційно-телекомунікаційних систем (уключаючи системи дистанційного обслуговування)].

12¹⁵. Загальна сума коштів в іноземних валютах, що розміщені на поточних і вкладних (депозитних) рахунках клієнта, на балансовому рахунку 2932 як грошове забезпечення (покриття) клієнта за гарантіями/контргарантіями/резервними акредитивами, у банках на дату купівлі іноземної валюти для цілей застосування вимог, зазначених у пункті 12¹⁴ цієї постанови, визначається на підставі залишку коштів клієнта в іноземних валютах на цих рахунках на початок цього операційного дня (без урахування сум, що надійдуть на рахунки клієнта протягом дня) в еквіваленті за офіційним курсом гривні до відповідних іноземних валют та без урахування грошових коштів в іноземних валютах:

1) на рахунках клієнта, майнові права на які надані банку в заставу відповідно до договору застави. Зазначене виключення не поширюється на грошові кошти, розміщені на рахунку клієнта, майнові права за якими надані банку в заставу після 06 вересня 2022 року, крім випадків, коли надання такого забезпечення пов'язане з необхідністю покриття боргу з урахуванням ризику зміни курсу однієї валюти на іншу на рівні, що встановився станом на 06 вересня 2022 року включно, та не спричинено заміною предмету застави за цим зобов'язанням;

2) що розміщені на вкладних (депозитних) рахунках до 06 вересня 2022 року включно;

3) що розміщені на рахунках у банку, віднесеному до категорії неплатоспроможних, щодо якого запроваджена процедура тимчасової адміністрації або щодо якого здійснюється ліквідація;

4) що куплені клієнтом та розміщені на його рахунку, але не використані в установленій законодавством України строк;

5) на рахунках клієнта, якщо ці кошти використовуються для перерахування виключно разом із купленою іноземною валютою з метою виконання зобов'язань, за якими дозволено купівля клієнтами іноземної валюти згідно з пунктом 12 цієї постанови;

6) що надійшли на рахунок клієнта за кредитними договорами/договорами позики з Міністерством фінансів України/МФО (за умови наявності зобов'язань цільового використання коштів кредиту/позики);

7) на рахунках клієнта, на які накладено арешт;

8) на рахунку клієнта-посередника, що отримані ним за договорами комісії, доручення, консигнації, агентськими угодами, та підлягають подальшому перерахуванню власникам цих коштів;

9) що розміщені на рахунках клієнта як грошове забезпечення аукціонів/торгів/тендерів;

10) на депозитному рахунку Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України для виконання гарантійних зобов'язань за операціями, що провадяться із застосуванням книжок міжнародних дорожніх перевезень відповідно до Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенція МДП) 1975 року, в обсязі, який унесений учасниками під час вступу до цієї асоціації з 01 січня 1994 року до 31 грудня 1995 року;

11) на рахунках клієнта, якими представлені страхові резерви [для операцій з купівлі іноземної валюти страховиками, Моторним (транспортним) страховим бюро України];

12) що надійшли на рахунок клієнта за проектами (програмами) міжнародної технічної допомоги, що пройшли державну реєстрацію, та мають використовуватися відповідно до обумовлених таким проектом (програмою) цілей;

13) у російських рублях та білоруських рублях;

14) на рахунках Міністерства фінансів України та інших органів державної влади України;

15) на рахунках клієнта, якщо ці кошти використовуються для перерахування на підставі окремих дозволів (рішень) Національного банку України, що приймаються відповідно до підпункту 6 пункту 14 цієї постанови;

16) на рахунках державних органів, уповноважених згідно із законодавством України здійснювати оперативно-розшукову, контррозвідувальну, розвідувальну діяльність або досудове розслідування;

17) на рахунках, якщо ці кошти куплені з метою забезпечення витрат на відрядження за межі України, з дотриманням вимог, зазначених у підпункті 14 пункту 12 цієї постанови;

18) на рахунках центрального контрагента.

12¹⁶. Вимоги пункту 12¹² цієї постанови не поширюються на випадки купівлі іноземної валюти:

1) якщо загальна сума коштів в іноземних валютах, що розміщені на поточних і депозитних рахунках клієнта, на балансовому рахунку 2932 як грошове забезпечення (покриття) клієнта за гарантіями/контргарантіями/резервними акредитивами, у банках на дату купівлі іноземної валюти, менша в еквіваленті 400 000 грн (за офіційним курсом гривні до відповідних іноземних валют);

3) за операціями, визначеними в підпункті 16 пункту 14 цієї постанови.”;

3) у пункті 14:

у підпункті 6:

абзаци перший – третій викласти в такій редакції:

“б) на підставі окремих дозволів (рішень) Національного банку України, що приймаються на підставі розпоряджень Кабінету Міністрів України.

Розпорядження має містити:

клопотання про надання дозволу щодо проведення відповідної валютної операції;”;

в абзаці дев'ятому слово “зверненні” замінити словом “розпорядженні”;

пункт доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

“28) переказу коштів з метою сплати процентних платежів за кредитом (позикою), одержаним(ою) юридичною особою-резидентом (позичальником) від нерезидента за укладеним між ними кредитним договором (договором позики), за одночасного дотримання таких умов:

за умовами кредитного договору (договору позики) дата сплати відповідних процентних платежів припадає на період з 24 лютого 2022 року до

10 серпня 2022 року (включно). Під датою сплати процентних платежів за кредитним договором (договором позики) слід розуміти кінцеву (найбільш віддалену) дату, яка визначена умовами кредитного договору (договору позики) для своєчасного виконання такого платежу. Банку забороняється вносити до АІС “Кредитні договори з нерезидентами” зміни до облікового запису, який відповідає кредитному договору (договору позики), стосовно документів про перенесення строків та сум сплати процентних платежів на період з 24 лютого 2022 року до 10 серпня 2022 року (включно) з інших періодів;

у резидента-позичальника немає простроченої заборгованості за кредитним договором (договором позики) за станом на 24 лютого 2022 року;

загальна сума коштів, яку дозволяється переказати на підставі підпункту 28 пункту 14 цієї постанови, у межах одного кредитного договору (договору позики) протягом одного календарного місяця не може перевищувати 1/5 частини від суми процентів, що підлягали сплаті з 24 лютого 2022 року до 10 серпня 2022 року (включно) згідно з кредитним договором (договором позики);

кошти, що використовуються для здійснення операцій з купівлі іноземної валюти/переказу валютних цінностей з метою сплати відповідних процентних платежів, не були залучені резидентом-позичальником за кредитами, позиками (уключаючи поворотну фінансову допомогу) від резидентів-кредиторів;

у резидента-позичальника немає заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, що підтверджується довідкою, оформленою відповідно до вимог законодавства України;

здійснення резидентом-позичальником господарської діяльності після 23 лютого 2022 року (уключаючи виплату заробітної плати працівникам, сплату інших обов'язкових платежів, що підтверджується наданими поясненнями резидента-позичальника, до яких додаються виписки з рахунків позичальника, відкритих у банках);

29) операцій, пов'язаних із розглядом справ у Міжнародному комерційному арбітражному суді та Морській арбітражній комісії при Торгово-промисловій палаті України.”;

4) постанову після пункту 14⁵ доповнити новим пунктом такого змісту:

“14⁶. Банк не має права завершити здійснення валютного нагляду за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операцією з експорту/імпорту товарів на підставі документів про припинення зобов'язань зарахуванням зустрічних однорідних вимог.

Вимоги абзацу першого пункту 14⁶ цієї постанови не поширюються на випадки завершення здійснення валютного нагляду за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків у разі припинення зобов'язань зарахуванням зустрічних однорідних вимог за операціями операторів телекомунікацій з оплати міжнародних телекомунікаційних послуг (міжнародного роумінгу та пропуску міжнародного трафіка).”.

2. Банкам рекомендувати клієнтам, які мають непогашену заборгованість за кредитними договорами (договорами позики), укладеними з нерезидентами, для врегулювання відповідних зобов'язань під час дії обмежень, передбачених постановою Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18 “Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану” (зі змінами), звернутися до нерезидентів з пропозицією здійснити реструктуризацію заборгованості на умовах не гірших, ніж визначені в Основних умовах правочинів з державним боргом, які здійснюються у 2022 році, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 липня 2022 року № 805 (зі змінами).

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 40